

N.Y.C. TIME

זמן הדלקת נרות - 8:13

סוף זמני ק"ש - 8:36

9:12 -

סוף זמן תפלה - 10:27

דף היומי לש"ק: גיטין ל"ט

בס"ד, עש"ק פ' קרח - פרק ד' - שנת תשפ"ג לפ"ק

פרשת קרח

מקושש" - צלפחד, דברי רבי עקיבא. אמר לו רבי יהודה בן בתירא, עקיבא, בין כך ובין כך אתה עתיד ליתן את הדין. אם כדבריך - התורה כסיתו [שם המקושש] ואתה מגלה אותו. ואם לאו - אתה מוציא לעז על אותו צדיק.

החידוש אצל קרח הוא ש"פרשה זו יפה נדרשת" - וכל הדורש ומוציא לימודים מהמדות הגרועות של קרח, אין גוערים בו, כי התכלית היא ש"לא יהי' כקרח וכעדתו".

והנה, בנוגע ליסוד מחלוקת קרח, הרבה נדרש ונכתב עליו - הקנאה הכבוד, והתאוה - הם וודאי היו גורמים. אמנם, אפשר להוסיף דבנוסף למדות אלו הי' ג"כ חסרון של הכרת הטוב.

קרח הי' מיוחס, פיקח, עשיר, מטועני הארון, אבל לא היתה לו הכרת הטוב להקב"ה על כל המעלות האלו, ואפשר שזוהו נתכוון משה רבינו כשאמר לקרח: "המעט מכם כי הבריל אלקי ישראל אתכם מעדת ישראל להקריב אתכם אליו לעבוד את עבודת משכן ה' ולעמוד לפני העדה לשרתם. ויקרב אותך ואת כל אחיך בני לוי אתך ובקשתם גם כהונה" (טז: ט-י).

בעדת קרח היו נמנים ר"נ ראשי סנהדראות (עיין רש"י טז: א ד"ה ודתן ואבירים) שג"כ לא הכירו טובה על מעלתם הרמה.

ועל כולם היו דתן ואבירים כפויי טובה כלפי משה רבינו. כיצד? בפירוש תוספות השלם (שמות ב: ג) מבואר שמשה רבינו הציל אותם מן היאור. ובמדרש החפץ (שם) מובא שניצולו בזכות תפילת משה ולא מתו עם שאר רשעי ישראל במכת חושן. ולא עוד אלא שבמדרש (ש"ר פ"א: כ"ח) מבואר שאיש העברי שהוכה ע"י המצרי שמשו הרג הי' דתן. אין לשער מידת כפיית הטובה של אלו.

מסופר אודות החת"ס זצ"ל שאמר אודות אחד שהי' כבעס עליו: פלא הוא על אדם זה שכועס עלי, הרי איני זוכר שום טובה שעשיתי עמו.

ובאמת לפי חז"ל צריך האדם להיות כל כך מלא הכרת הטובה להקב"ה על שהוא חי, עד שאין לו להתאונן כלל, וכן דרשו (קידושין פ:): "מה יתאונן אדם חי גבר על חטאיו" (איכה ג:לט) - מה יתרעם על מדותיו [פירש"י: על קורותיו הקורות אותו]. וכי גבר על חטאיו. דיו חיים שנתתי לו. ופירש"י: מה יתאונן אדם חי - למה יתאונן אדם חי, למה יתרעם אדם על הקורות הבאות עליו אחר כל החסד שאני עושה עמו, שנתתי לו חיים ולא הבאתי עליו מיתה, וכי גבר על חטאיו הוא שלא חטא ובצדקתו הוא חי - בתמיה.

וכן אנו אומרים בכל יום בברכת אלקי נשמה: "כל זמן שהנשמה בקרבי מודה אני לפניך ה' אלקי".

"ויקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי" (טז:א). ופירש"י: ולא הזכיר 'בן יעקב', שביקש רחמים על עצמו שלא יזכר שמו על מחלוקתם, שנא' 'בקהלם אל תחד כבודי' (בראשית מט: י).

באזנים לתורה (מובא בטללי אורות) מעורר הגר"ז סורוצקין זצ"ל: מה מעלה או מוריד אם הוזכר שמו של יעקב בפסוק אם לאו - הרי הכל יודעים כי קרח הוא מצאצאיו.

ברם, ביקש יעקב שבבוא קרח לחלוק על משה רבינו, לא ישתמש בשמו ויטען: הרי גם יעקב השתדל להשיג את הבכורה, היינו כהונה ועבודה, וסיכן את עצמו במאבקו נגד עשו, וא"כ אעשה גם אני כיעקב. אילו הי' קרח משתמש בטענה זו, היו נמשכים אחריו עוד אלפים מבנ"י.

על כן רמזה התורה שתפילתו של יעקב אכן התקבלה, וקרח לא השתמש בשמו בבואו לחלוק על משה רבינו.

"ויקח קרח" (טז:א). וכותב רש"י: פרשה זו יפה נדרשת במדרש רבי תנחומא. ופי' המזרחי: כלומר, שהוא קרוב לפשוטו של מקרא, ולא נצטרך לפרשו לפי פשוטו כמנהגו בשאר מקומות.

וכותב הפמ"ג בס' תיבת גמא (מהדורה חדשה, פ' קרח עמ' רצ"ט): וכמה גדול כח המחלוקת כמאמרם ז"ל (עיין רש"י פסוק כ"ו). ובעוונותינו הרבים עדיין יש בישראל ומוסיף והולך. אומרים הלצה, "פרשה זו יפה נדרשת", "דבר בעתו מה טוב" (משלי טו:כג), ושלא בעונתו, לא נאה לדרוש בפסח דיני סוכות או יוה"כ וכדומה, ו"פרשה זו" - [שמדברת אודות] מחלוקת - "יפה נדרשת" תמיד, כי אין שעה שאין מחלוקת והכל בזמנו [ר"ל תמיד ענין פ' קרח דהיינו מחלוקת הוא זמנו ודבר בעתו] וכו'. ומסיים הפמ"ג: ה' יתן אהבה ואחדות ויגאלנו אמן [יש אומרים: "ובני קרח לא מתו" (במדבר כו:יא), כי תמיד קיימים בעלי מחלוקת].

ובאופן אחר יש לפרש כוונת "פרשה זו יפה נדרשת", ג"כ בדרך צחות, דבשאר מקומות כאשר אחד דורש לגנאי - אפילו כאשר הוא צודק בביקורת (criticism) יש לאחרים טענות עליו. דרך משל: עה"פ: "נח איש צדיק הי' בדורותיו" (בראשית ו:ט) מביא רש"י: יש מרבתינו דורשים אותו לשבח וכו' ויש שדורשים אותו לגנאי וכו', עכ"ל. וכנגד אלו שדורשים לגנאי יש שטוענים: אם התורה קוראה את נח "צדיק", איך הרהרת עוז בנפשך לדרוש עליו לגנאי.

וכן מצינו אודות צלפחד, דאיתא בפ' הזורק (שבת צו: ת"ר, מקושש זה צלפחד. וכן הוא אומר: "ויהיו בני ישראל במדבר וימצאו איש [מקושש] וגו'", ולהלן הוא אומר: "אבינו מת במדבר", מה להלן [גבי 'אבינו מת במדבר'] - צלפחד, אף כאן ["ויהיו בני" במדבר וימצאו וגו']

ופירש הג"ר יצחק מוואלאזין זצ"ל (מובא בס' פה קדוש, עמ' ר"ל) את הפסוק: "אהללה ה' בחיי אומרה לאלקי בעודי" (תהלים קמו:ב) כך: הנה, כשהאדם הוא בנערותו במיטב כוחו ורענותו, אזי יפה חילו לקבל מן החיים מלוא חפניים עונג נחת ושמחה, והרי הוא "חיי" במלוא כחו וחיותו, משא"כ בימי הזקנה שהגוף מתמוטט ונס ליחו וחילו ורבים מכאובים אשר לא יתנו לו מנוחה וכבר אינו מסוגל להתענג על רוב טובה של החיים, הרי אינו "חיי" במלוא החיות, רק שעדיין לא מת ו"עודנו" נמצא בין החיים. וזהו שאמר הכתוב: "אהללה ה' בחיי" - חייב אדם להודות לה' ולהלל לשמו ב"חיי", בימי שחרותו שהוא מתענג ומתדושן על החיים. אבל יש חיוב נוסף: "אומרה לאלקי בעודי" - צריך האדם להכיר ולראות גם את החוט של חסד הנמסך עליו בימי זקנתו שהוא בבחינת "עודי" ולומר לה' על אשר "עודו" בחיים, ולמות לא נתנהו.

ואפשר לומר שמשום שקרה, דתן ואבירם וכל עדתם לא למדו את הלכה הזו שכל זמן שהנשמה בקרבו צריך להודות ולהכיר טוב לבוראו ולסבול כל שאר הקושיים, לכן כינה הכתוב אותם "החטאים האלה בנפשותם" (יז:ג) כי לא הכירו טוב על שהם בחיים ועוד נשמתם במ...

"רב לכם בני לוי" (טז:ז). בספר אילת השחר, כותב הג"ר אהרן לייב שטיינמאן זצ"ל: והנה קרח ה' משבט לוי שלא נכשלו בחטא העגל, ומ"מ כאן הוא נכשל. והרמב"ן (טז:ה) מביא מרבינו חננאל שאלו הנקהלים היו משבט לוי, והרמב"ן חולק על זה. ולפ"ז אע"פ דבשאר חטאי דור המדבר שבט לוי לא השתתפו, אבל בחטא זה הם נכשלו.

ואפשר לפרש לפי מש"כ החובת הלבבות (שער התשובה פ"ח) דהחוטא שעשה תשובה יש לו יתרון על הצדיק שלא חטא, כי הצדיק אין בטוחים בו שלא יתגאה ויגבה לבו וכו' כמ"ש אחד מן הצדיקים לתלמידיו אילו לא ה' לכם עון הייתי מפחד עליכם ממה שהוא גדול מן העון. א"ל, ומהו גדול מן העון? אמר להם, הגיאאות, עכ"ד.

ולפ"ז י"ל דאדרבה, מאחר ששבט לוי לא נכשלו עד עכשיו בעבירות, הם נכשלו עכשיו בגאווה ומחלוקת (והיצה"ר מוצא דרך איך להכשיל כל אחד ואחד).

בענין הנוסח בפדיון הבן: "במאי בעית טפי וכו'"

לפי ספר החינוך, מצוה שצ"ב היא: מצות פדיון בכור אדם, וז"ל: לפדות בכור אדם, כלומר, שמצוה על כל איש מישראל שיפדה מן הכהן בנו שהוא בכור לאמו הישראלית, שנאמר: אך פדה תפדה את בכור האדם (במדבר יח:טו) וכו', עיי"ש.

בספר עדות לישראל (עמ' קס"ה) חקר לברר מאימתי התחילו לעשות סדר פדיון הבן בצורה שאנו נוהגים בה. הנה בגמ' בסוף פסחים מסופר: רבי שמלאי איקלע לפדיון הבן, בעו מיני' - פשיטא, על פדיון הבן [מברכים] "אקב"ו על פדיון הבן", אבי הבן מברך. "ברוך שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה" - כהן מברך או אבי הבן מברך, וכו'. והלכתא, אבי הבן מברך שתים. הסיפור הקצר הזה לא מורה על חגיגות מיוחדת בסדר הפדיון, רק שאבי הבן מברך על פדיון הבן ושהחיינו, אבל מעשה דומה מסופר בגמ' (ב"ב פ:). רב ושמואל ורב אסי איקלעו לבי פדיון הבן, ואמרי לה לבי ישוע הבן. רב לא עייל קמי' דשמואל, שמואל לא עייל קמי' דרב אסי. ופירש"י שם: ישוע הבן - משתה

שעושיין לפדיון הבן בכור, עכ"ל. ומכאן אנו למדים שכבר בתקופת התלמוד נערכה חגיגה זו ברוב פאר ובמעמד קהל מזומן, שכן על כך מורה הלשון: "איקלעו לבי פדיון הבן".

בתשובות הגאונים, בשם שערי תשובה (תשובה מ"ז) איתא: תשובה לרב האי גאון: וששאלתם סדר פדיון הבן, פדיון הבן כיצד וכו'. ואמרו רז"ל שחייב האב לברך בשעה שנותן לכהן [חמש סלעים] ברכות - אקב"ו על פדיון הבן ושהחיינו וכו' מביאים כוס של יין והדס וכו'. ואח"כ אומר הכהן: ברוך אתה ה' אמ"ה אשר קידש וכו', ואח"כ מגביה הכהן ב' ידיו וסומך על ראשו [של החינוך] ואומר לאביו: איזה חביב עליך יותר, בנך או ה' סלעים הללו, והאב אומר: בני חביב עלי יותר ואני פודהו וכו'. בנוסח הרגיל הכהן שואל את אבי הבן: מאי בעית טפי, ליתן [לי] בנך בכורך שהוא פטר רחם לאמו, או בעית לפדותו בעד חמש סלעים כדמחויבתא מדאורייתא, ואבי הבן עונה לכהן: חפץ אני לפדות את בני, והילך דמי פדיונו כדמחוייבתי מדאורייתא.

בס' עדות לישראל (עמ' קע"ט) מובא שהלבוש מתקשה על עצם שאלת הכהן, וכותב: שאלת חכם הוא זה? [ר"ל, איך יתכן שהכהן יתן ברירה לאבי הבן?] שאף אם ה' האב רוצה להניחו לכהן לא ה' רשאי, שהרי מצוה לפדותו, ועכ"פ צריך לפדותו. ודיוק זה מורגש בלשון הרמ"א (י"ד ס' ש"ה סע"י) הכותב: ואם האב ה' רוצה להניח הבן לכהן, אינו יוצא [ידי חובתו], רק צריך לפדותו.

וכתב הב"ח (י"ד ס' ש"ה ד"ה בתשובות הגאונים) לבאר שאלת הכהן כך: ומה שהכהן שואלו מאי בעית טפי וכו', נראה שהוא כדי לברר ולפרסם שנותן ה' סלעים במתנה גמורה, דאם ה' דעת האב שיחזירם לו הכהן ולא נתנם לכהן במתנה גמורה, אין בנו פדוי, ולכן אומר לו, במאי בעית וכו', כלומר, שאם אתה חפץ יותר בה' סלעים ודעתך שיחזירם לך הכהן הרי אין בנך פדוי, וקדוש הוא לה' כשעה שנולד.

בעל חוט השני (ס' צ"ב) מתקשה במיוחד על ההגדרה "ליתן ליי", והוא כותב: ואשר תמהת על נוסח שאומר הכהן - במאי בעית טפי וכו' כאילו בדידי' תליא מילתא, נראה לי פשוט דאינו נותן לו הברירה [לפדותו או לעזוב אותו ברשותו של הכהן], אלא כדי לחבב הפדיון על אביו אומר כן, לעשות לו חשק לפדותו, דאולי מהסס לפדותו בממון כולי האי, וכאילו נאנס וכו' וא"כ אין הבן פדוי (עיי' בכורות נא:). לכן, כדי שיתן ברצונו [הטוב] אומר לו הכהן: במאי בעית וכו'. כי הבכור שייך להקב"ה - "כי לי כל בכור" - ובלשון נקי' הוא מודיע לו "מאי בעית טפי ליתן ליי" - פירוש, להקב"ה שאמר: "כי לי כל בכור" שאם לא יחפץ האב לפדות יש חשש שהקב"ה יקחנו ממנו. ועיי' בפ"ת (י"ד ס' ש"ה ס"ק ט"ו) שמביא דברי החוט השני. וכעין דברי החוט השני כתב הערוך השלחן (ס' ש"ה סע' ל"ה-ל"ז) באורך, ושם כתב שהכוונה היא לומר לאב שאם לא יפדה את בנו, אזי תישאר עליו קדושת בכורה ויהי אסור במלאכת חול, עיי"ש.

ועיין בגליון מהרש"א (י"ד ס' ש"ה סע"י) שכותב: ולי נראה דדרך חיבוב כך, ששואל אם ה' רוצה שיוולד לו בן בכור שלא יקדים לפטירת הרחם דבר שפוטרו כדי שיזכה במצוה זו, או שהי' ניח לו יותר שלא יבוא לידי חיוב.

בס' עדות לישראל איתא: והרי הערה נוספת: בעל שער הכולל לסידור הרב ז"ל מפרש השאלה בזה הלשון: במאי בעית טפי, בבנך בכורך, או שאין רצונך ליתן לי חמש סלעים, שלפי דעתך אין המצוה מוטלת עליך, והבן יפדה את עצמו לכשיגדיל ואין אתה משתדל לטובת בנך, עכ"ל. והנה בשו"ת הריב"ש (ס' קל"א) מובא דעיקר המצוה הוא בעצמו, אף שבקטנותו אי אפשר. ובחינוך (מצוה שצ"ב) איתא: ומצוה זו מוטלת על האב. עבר האב ולא רצה לפדותו, מצוה על הבן

וכו'. ובמנחת חינוך כתוב: והרמ"ח (בעל החינוך) לא החליט הדבר, ובר"מ ובראשונים אינו מבואר הדבר, ונראה לסברה זו, על האב מצוה יותר מהוא עצמו, עכ"ל. לפ"ז שנוי במחלוקת בין החינוך לבין הריב"ש - על מי מוטלת המצוה כשנתגדל הבן - על האב או על הבן. ולפ"ז י"ל דשאלת הכהן: "במאי בעית טפיי", הכוונה היא אם רצונך לפדותו מיד, או לחכות עד שיגדיל הבן, ואז - לפי דעת הריב"ש יהי' המצוה מוטלת עליו טפי לפדות את עצמו.

בשו"ת מנחת שלמה (ח"א סי' ס"ב אות י') ביאר נוסח השאלה על פי מה שהעלה שם שאם הפודה הוא עם הארץ ואינו יודע ענין הפדיון וחושב שכל הנולד לו בן בכור חייב ליתן צדקה לכהן ה' סלעים, ואינו מבין שפודה את בנו ע"י זה, אפשר דהבן אינו פדוי, והכהן צריך להחזיר מעותיו, עיי"ש. ועל פי זה ביאר השאלה: ד"מאי בעית", דאפשר שתקנו זה כדי שידעו פשוטי העם שאין זו נתינה. ועיין בס' פדיון הבן כהלכתו (פ"ח הערה 38).

בנוגע לזמן שאלת הכהן, עיין בספר אוצר פדיון הבן (פי"ח הערה כ"ב) שכותב: בתיקון הגאונים המובא ברא"ש ושאר הראשונים, הוא לפני הברכות והפדיון, וכן הוא מסודר במהרי"ל (הל' פדיון הבן). ובשו"ת מה"י מברונא (סי' קכ"א) ובשו"ת מהר"י ווייל (סי' קפ"ט) ובלקט יושר, דהשאלה היא לפני הברכות והפדיון, אך באורחות חיים (ח"ב, הל' פדיון) כתב מקודם, שאלת הכהן אחר הברכה והפדיון לפני ברכת שהחינו, אלא שכתב שוב, ויש אומרים שיעשה שתי הברכות כאחת, וכן המנהג. וכתב עוד, ויש אומרים שלא יאמר: "במה אתה חפץ וכו'" עד שיברך "אשר קידש", וכן נוהגים גדולים ואנשי מעשה, אלא יתן הכסף לכהן, ויברך ב' הברכות, ואח"כ יברך הכהן על היין, ועל ההרס, ואשר קידש,

ואח"כ יאמר אי זה חביב לך או במה אתה חפץ וכו'. וכן הוא בכל"בו (סי' צ"ד). אולם באחרונים, ובסידורים מסודר השאלה לפני הברכות והפדיון, וכן נוהגים. ובכתר שם טוב (אות תרפ"ג) נתן בזה טעם לשבת, שקודם הברכות יחקור הכהן וישאל, דבלאו הכי מה יועיל השאלה לאחר מעשה, ועוד אולי תאמר שהפילה, נמצא למפרע הברכות שבירך האב, היו לבטלה. [ואולי כיון שכל טעם השאלה משום חיבוב מצוה וחשיבות, שפיר שייכא זאת אף לאחר הפדיון, אבל הנכון נראה כסדר המסודר בסידורים]. והתימנים אינם אומרים כלל שאלה זו.

נסיים ברעיון מוסרי מהרב מפונוביז', הג"ר יוסף שלום כהנמן זצ"ל (מובא בספר במחיצתם של גדולי התורה ח"ב עמ' 375) בסעודת פדיון הבן, שאליה הוזמן לשמש ככהן הפודה את הבן, נשא רבנו דברים והתעכב על נוסח השאלה ששואל הכהן את אבי הבן לפני הפדיון: "במאי בעית טפי, בבנך בכורך, או בחמשה סלעים וכו'?"

לכאורה, הקשה רבנו, מה מקום יש לשאלה זו? היעלה על הדעת שאבי הבן מוכן לוותר על בנו בכור?

ברם, אמר רבנו, "שאלה זו מתייחסת לאו דוקא לעצם הפדיון, אלא היא שאלה עמוקה המתייחסת לכל מהלך החיים של האב הצעיר. בעזרת שאלה זו מדגים הכהן לאבי הבן, שזה עתה מתחיל את דרכו בחינוך, שעליו לבחור מהו העיקרון שינחה אותו בגידול בניו. 'במאי בעית טפי' - מה העיקר שעליו אתה משתית את חייך: האם הנך מעדיף את הבן, את החינוך שלו, את הרוחניות שאתה מעניק לו, או שמא חשוב לך יותר הממון, שלצורך השגתו אתה מוכן להקריב את עתיד בנך?"

לז"נ מורי ורבי הגאון הרב אברהם יעקב בן הרב מאיר הכהן פאם זצ"ל - נפ' כ"ח מנחם אב תשס"א
לז"נ ר' בנימין בן הרב ר' מרדכי ז"ל שור
לז"נ מרת עטא שרה בת ר' בנימין ע"ה - נפ' כ"ג אדר א' תשס"ח

TORAH LODAAS

PARSHAS KORACH
© COPYRIGHT 2023
BY RABBI MATIS BLUM Z"L

רוחמה ליבא בת רבקה לרפו"ש

צביה חיה בת לאה ברעניא לרפו"ש

”כי כל העדה כולם קדושים” (טז:ג)

“For the entire Congregation is holy ...”

Horav Elchonon Sorotzkin, Z'T'L, notes that of all of the quarrels which Bnei Yisroel had with Hashem - over the lack of meat and water, the sin of the Meraglim, etc. - the quarrel of Korach seems to be the most spiritually-oriented. It concerned Torah and Mitzvos, sanctity and Avoda in the Mishkan, whether a Tallis which was completely *Techeiles* requires Tzitzis, and the like. If we were asked to point out which *Machlokes* was the worst, we would certainly point to one of the other disputes which were over purely physical needs - not to Korach's rebellion which seemed to be over spiritual matters. However, when Chazal wish to find an example of a *מחלוקת שלא לשם שמים* they point directly to *Machlokes Korach* (Avos 5).

Very often, when people wish to disguise their base intentions, they garb themselves in a cloak of self-righteousness. Such people are more dangerous than those who cause disputes because of a simple lack of physical comforts.

”ואהרן מה הוא כי תלינו עליו” (טז:יא)

“And Aharon, what is he, that you complain against him.”

Hagaon Reb Meir Arik, Z'T'L, explained that Chazal (Eruvin 65) say that a person's character can be judged through three things: בכוסו, בכיסו, בכסו - how generous he is in money matters, how he acts when intoxicated, and how he controls his anger. The first two criteria were not applicable to Aharon since, in the desert, everyone's livelihood consisted of a portion of Mon. Similarly, as a Kohein, he was forbidden to drink wine before performing the Avoda. The only way to discern his character was by the way he reacted when provoked. This is what Moshe said, “ואהרן מה הוא” - If you wish to see what Aharon is, you can do so, “כי תלינו עליו” - if you complain against him and attempt to anger him, for he will remain silent. Then you will see how truly sanctified he is.

HALACHIC DISCUSSIONS

(not to be relied upon for Halacha L'Ma'aseh)

If a *Bechor* was born and he was sick and unable to have his Bris Milah until the 31st day, which is performed first: the Bris or the Pidyon Haben?

The Shach (Yoreh Deah 305:12) cites the Teshuvos Ra'anach (79) who rules that even though the Mitzva of Pidyon Haben falls out on that day, nevertheless the Bris Milah should be performed first since the Bris is a sign of entering the covenant, and without entering the covenant there would be no other Mitzvos.

The Poskim note that the Din of the Ra'anach only applies to a situation in which both the Bris and the Pidyon Haben can be performed on the same day. However, if the Bris must be delayed beyond the 31st day, the Pidyon Haben should take place on day 31.

If there isn't enough time on the 31st day to do both, there is a difference of opinion among the Poskim concerning which Mitzva should be performed.

QUESTIONS OF THE WEEK

- 1) Which word in the Torah has the greatest numerical value?
- 2) Which descendants of Korach authored various books of Nach?
- 3) How was Moshe punished for saying “רב לכם בני לוי”?
- 4) What was the congregation of Korach overheard saying - later on in history - from the depths of the earth?
- 5) If fruits which were grown in Eretz Yisroel were taken to *Chutz La'aretz*, must Teruma be removed from them?
- 6) When Korach was swallowed by the earth, what happened to his signatures that were found on documents?
- 7) When is a silver plate hung from the neck of a firstborn male child?
- 8) What did Korach and the *Nesi'ei Ho'eida* who joined his rebellion have in common?

- 9) When the earth opened up and swallowed Korach and his followers, the Torah states that the rest of Bnei Yisroel fled from their voices [(טז:לד) "נסו לקולם"]. What exactly was the congregation of Korach saying?
- 10) When Moshe recounted the punishment of the congregation of Korach in Parshas Eikev, why are only Dossan and Aviram mentioned and not Korach?
- 11) Where did Aharon's staff come from?
- 12) When did Shlomis bas Divri die?
- 13) If one does not plan on eating from a dough after it's baked, but plans to feed it to an animal, is it necessary to remove Challah from it?

ANSWERS

- 1) The word in the Torah with the greatest *Gematria* is *Sistareir* (Bamidbar 16:13).
- 2) Three of Korach's sons contributed towards the writing of Sefer Tehillim, while Shmuel Hanovi, also a descendant of Korach, wrote Sefer Shmuel, Shoftim and Megillas Rus (Baba Basra 14b15a).
- 3) According to the Midrash (Bamidbar Rabba 18:18), because Moshe said to Korach and his followers: "*Rav Lachem Bnei Leivi*", when he pleaded with Hashem to allow him to enter Eretz Yisroel, Hashem refused, saying: "*Rav Lach Al Tosef Dabeir Eilai Od Badavar Hazeh*" (Devorim 3:26).
- 4) The Gemorah (Baba Basra 74a) relates that Rabba Bar Bar Chana overheard the congregation of Korach saying from the depths of the earth that Moshe is true, his Torah is true, and they are liars.
- 5) There is a Tannaic dispute concerning the obligation to separate *Terumos* from fruits grown in Eretz Yisroel and then taken to *Chutz La'aretz*. The Rambam (Hil. Terumos 1:22) says that they are exempt. The Ra'avad rules that there is a Rabbinic obligation.
- 6) They flew off the documents (Yerushalmi Sanhedrin 10:1).
- 7) If a Bechor was orphaned, R'L', before his father was able to redeem him, the Beis Din hangs a silver plate around his neck on which is inscribed that this child is a Ben Kohein – a Bechor who was not redeemed who must redeem himself once he becomes a Bar Mitzva (Maharil Hilchos Pidyon Habein; Divrei Chamudos, Bechoros 8:17).

- 8) They were all firstborns (Chizkuni 16:2).
- 9) According to the Tanchuma Yoshon (cited in Otzar Hamidrashim, p. 288) they said either: "Moshe Rabbeinu - save us!" or: "Moshe is the king, Aharon is the Kohein Godol, and the Torah is from Heaven". According to the Targum Yonasan (16:34), they were shouting that Hashem is just in punishing them, and that the words of Moshe are true and that they were wicked for rebelling.
- 10) The Ramban (Devorim 11:6) says that the punishment of Korach and those with him who were consumed by fire as punishment for being *Zarim* (non-Kohanim) who brought *Ketores* was not mentioned, since the punishment for such an *Aveira* was not unique to Bnei Yisroel in the wilderness. King Uziyahu was also punished for such an *Aveira*. The Malbim explains that Korach's punishment was not mentioned since he was not a consistent troublemaker as were Dossan and Aviram.
- 11) It was created on Erev Shabbos during *בין השמשות* (Pirkei D'Rebbi Eliezer 40).
- 12) According to the Midrash (Shmos Rabba 1) that she was the wife of Dossan, she died with the congregation of Korach.
- 13) No (Yoreh Deah 330:8).

NOW AVAILABLE

The sefer *נר מתתיהו* is available for purchase:

- in seforim stores
- via shipping by emailing torahlodaas@gmail.com
- by picking up in Monsey, Queens, or Lakewood.
Please be in touch via email.

The sefer *מצא טוב* on *שמחות* and the set of Torah Lodaas volumes 1-5 are available for purchase. Email to purchase.

Due to many practical considerations, Torah Lodaas is only available through e-mail. Anyone who wishes to dedicate an issue or receive Torah Lodaas is asked to send his name and e-mail address to: TorahLodaas@gmail.com

*The material for this issue has been reprinted
from previous years*